Súd:	Okresný súd Trebišov
Spisová značka:	13C/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7918204042
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Franková
ECLI:	ECLI:SK:OSTV:2019:7918204042.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudkyňa JUDr. Eva Franková, v právnej veci žalobkyne: mal. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX E., zast. zákonnou zástupkyňou B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom bytom B. XXX/XX, XXX XX E., zast. právnym zástupcom JUDr. Roman Zajac, advokát, advokátska kancelária Letná 3167/80, 052 01 Spišská Nová Ves, proti žalovanému: mal. M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. C. XXX/XX, XXX XX E., zast. zákonnou zástupkyňou M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. C. XXX/XX, XXX XX E. o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch t a k t o

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 4 350,- Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyni súd priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej z titulu nemajetkovej ujmy peňažné plnenie vo výške 4 350,- Eur na tom skutkovom základe, že jej žalovaný spôsobil ujmu, ktorá je vyjadriteľná v peniazoch v súvislosti so spáchaním zločinu sexuálneho zneužívania podľa §201 ods. 1 Tr. zák., za čo bol právoplatne odsúdený.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril a k nároku uplatnenému v konaní výhrady nemal. Zákonná zástupkyňa žalovaného pred súdom uviedla, že nemajú z čoho požadovanú sumu žalobkyni zaplatiť nárok však nespochybnila.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

4. Z trestného spisu Okresného súdu Trebišov sp. zn. XT/XX/XXXX súd zistil, že rozsudkom zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX súd uznal obžalovaného mal. M. K. (žalovaného v tomto konaní) za vinného, že v presne nezistenom čase, v mesiaci Q., vo večerných hodinách, za rómskou osadou v Meste E. vykonal súlož s mal. Q. K. (žalobkyňou v tomto konaní) aj napriek tomu, že mal dostatočnú vedomosť o tom, že maloletá Q. K., nar. XX.XX.XXXX v čase súlože nedovŕšila 15. rok svojho veku, teda vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov, čím spáchal zločin sexuálneho zneužívania podľa §201 ods. 1 Tr. zák.. Súd mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého podmienečne odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Proti tomuto rozhodnutiu odsúdený odvolanie nepodal. Vinu, ktorá mu bola vznesená uznal a žiadne návrhy v konaní nepredniesol. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa XX.XX.XXXX (čl. 48) súd konštatuje, že obžalovaný mal. M. K. vyhlásil pred samosudcom, že je vinný, priznal sa k skutku, uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako trestný čin a vyhlásil, že žiadne návrhy na dokazovanie v trestnom konaní nemá. Po vyhlásení rozsudku sa obžalovaný vzdal práva podať odvolanie voči nemu.

5. Výsluchom zákonnej zástupkyne mal. žalobkyne súd zistil, že jej dcéra sa so žalovaným poznali už aj predtým než došlo k skutku, za ktorý bol žalovaný právoplatne odsúdený. V Q. vo večerných hodinách sa jej dcéra zdržiavala s priateľkou vonku, keď došlo k incidentu, ku ktorému sa jej dcéra nepriznala. Ona sa o tom dozvedela až od policajtov, ktorí k ním prišli túto záležitosť vyšetrovať. Vtedy sa jej dcéra priznala, išla s ňou na vyšetrenie ku gynekológovi, ktorý skonštatoval, že došlo k znásilneniu. Predtým takúto skúsenosť jej dcéra v živote nemala, veľmi ťažko to znášala, zážitok bol pre ňu traumatizujúci, zanechal stopy na jej psychickom zdraví, preto bolo nutné, aby s ňou vyhľadala psychiatra, ktorý ju liečil liekmi. Jej stav je momentálne stabilizovaný, navštevuje školu.

6. K právnej kvalifikácii uplatneného nároku ani k výške požadovanej nemajetkovej ujmy sa zákonná zástupkyňa vyjadriť nevedela lebo spísanie žaloby a jej podanie na súd zverili právnemu zástupcovi, ktorého splnomocnili na podanie žaloby. Uviedla, že ona ani jej manžel nemajú príjem z pracovnej činnosti. Spolu vychovávajú šesť maloletých detí a spoločne poberajú mesačne 430,- Eur, ktorá suma zahrňuje sociálne dávky pre oboch dospelých a rodinné prídavky pre šesť detí.

7. Mal. žalovaný M. K. sa k žalobe vyjadriť nevedel, svoje konanie považoval za nesprávne ale nechápal dôsledky , ktoré z toho vyplávajú napr. v podobe nároku uplatneného v tomto konaní. Uviedol, že príjem nemá, do školy nechodí. Ukončil povinnú školskú dochádzku ale v budúcnosti si chce doplniť vzdelanie štúdiom na učilišti.

8. Výsluchom zákonnej zástupkyne žalovaného súd zistil, že sa k uplatnenému nároku vyjadriť nevie. Výšku nároku považuje za neprimeranú a prehlásila, že rodina nemá peniaze, vychováva 9 detí.

9. Po prevedení dokazovania súd právne uzatvára:

10. Podľa §11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

11. Podľa §13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Podľa §2 písm. b/ z. č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilným trestným činom v znení z. č. 79/2008 Z. z., sa ujmou na zdraví rozumie ublíženie na zdraví, ťažká ujma na zdraví, znásilnenie, sexuálne násilie a sexuálne zneužívanie spôsobené trestným činom spáchaným inou osobou.

13. Podľa §2 písm. a/ cit. zák., je poškodeným osoba, ktorej bola v dôsledku trestného činu spôsobená ujma na zdraví; ak táto osoba v dôsledku tohto činu zomrela, pozostalý manžel po zomretom a pozostalé dieťa po zomretom, ak ich niet, pozostalý rodič po zomretom, a ak ho niet, osoba ku ktorej mal zomretý vyživovaciu povinnosť.

14. Podľa §5 cit. zák. sa na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúce poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť. Ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia za sumu päťdesiat násobku minimálnej mzdy. Ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnakým dielom. Ak bola poškodenému spôsobená ujma na zdraví znásilnením alebo sexuálnym násilím, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desať násobku minimálnej mzdy.

15. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že násilným trestným činom, ktorého spáchania sa dopustil maloletý žalovaný, bolo porušené právo maloletej žalobkyne na ochranu jej osobnosti v súlade s §11 OZ. Táto skutočnosť sa považuje za nesporne preukázanú keďže to vyplýva z právoplatného rozhodnutia Okresného súdu E. vyššie citovaného, podľa ktorého bol maloletý žalovaný odsúdený a maloletá žalobkyňa v trestnom konaní vystupovala ako poškodená. Nesporne bolo preukázané, že týmto konaním žalovaného došlo k zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne a tento zásah bol takej intenzity a takého charakteru, že bolo vážne zasiahnuté do jej psychického zdravia ale predovšetkým do ľudskej dôstojnosti, lebo trestný čin žalovaného bol sexuálneho charakteru . Toto jeho konanie má preto za následok, že nie je možné reálne odstrániť následky zásahu do osobnosti žalobkyne, a teda nie je možné dosiahnuť ani uvedenie do pôvodného stavu, tzv. naturálnu reštitúciu a iné primerané zadosťučinenie v zmysle §13 ods. 1 OZ do úvahy neprichádza. Súd bol toho názoru, že satisfakcia, ktorá sa môže poskytnúť žalobkyni vo forme čiastočného zadosťučinenia, lebo bola v značnej miere znížená jej dôstojnosť, prichádza do úvahy iba vo forme náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch v zmysle §13 ods. 2 OZ, a preto súd jej nárok ako dôvodný akceptoval a žalobe vyhovel. Súd zohľadnil aj stanovisko žalovaného, ktorý bol v konaní pasívny, nárok uplatnený žalobou nerozporoval ani čo do základu ani čo do výšky. Nemal návrhy na dokazovanie a dôsledky svojho protiprávneho konania si vôbec neuvedomoval.

16. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd vychádzal z ust. §12 ods. 3 z. č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násilia alebo trestnom čine sexuálneho zneužívania má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume 10-násobku minimálnej mzdy.

17. Podľa §1 ods. 1 písm. a/ nariadenia vlády SR č. 280/2016 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX (skutok sa stal v presne nezistenom čase v Q.) výška minimálnej mzdy sa ustanovuje na 435,- Eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou.

18. Vychádzajúc z vyššie uvedeného výška nemajetkovej ujmy vyjadrená v peniazoch predstavuje 10 x 435,- Eur, teda žalovanú sumu 4 350,- Eur.

19. Súd v konaní zohľadnil pasivitu žalovaného, ktorý však v trestnom konaní svoju vinu v plnom rozsahu uznal, ku skutku sa priznal a pre civilné sporové konanie bolo rozhodujúce jeho právoplatné odsúdenie trestným súdom, v ktorom konaní žalobkyňa vystupovala ako poškodená. Rozumová a vedomostná vyspelosť maloletého žalovaného nasvedčuje tomu, že nebezpečenstvo svojho konania si ani t.č. neuvedomuje a nemá pocit zodpovednosti vo vzťahu k žalovanej ani k svojej rodine, pretože v konaní pred súdom sa nevedel zodpovedne vyjadriť ani k tomu, či si uvedomuje následok, ktorý vznikol jeho protiprávnym konaním, ktorého sa dopustil voči žalobkyni. Právne bezvýznamné je to že rodina žalovaného je mnohopočetná, že sa rodičia starajú o výchovu deväť maloletých detí. Bolo by však nespravodlivé, ak by za toto protiprávne konanie žalovaný nebol aj finančne postihnutý len preto, že momentálne príjem nemá a nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peniazoch za zásah do osobnosti a integrity žalovanej zaplatiť teraz nevie.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa §255 ods. 1 CSP. Úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v 3 vyhotoveniach.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda , z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha(odvolací návrh). odvolacie dôvody a dôkazy

na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363 ods. 1 CSP).

2. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§365 ods. 1 CSP)
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 356 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.